

EL GALL

PERIODIC POLLENCI

ANY II. No. 29 - MAIG - PREU: 25 PTS. BOLLETI EDITAT PER O.C.B.
POLLENÇA, C/ SANT ISIDRE, No. 3, D.L.P. 503-79.
IMPRIMEIX: EDITORA BALEAR, S.A.

UNS CRISTIANS OPINEN
SOBRE EL DIVORCI (Pag. 7)

O.T.A.N. NO, GRÀCIES
(Pàgines centrals)

NO HI HAURÀ REFERENDUM
SOBRE EL MERCAT (Pàg. 3)

CRITERIS BÀSICS PER A LA
NORMALITZACIÓ DE LA LLENGUA
CATALANA A LES ILLES BALEARS
(Document d'O.C.B.), (Pàg. 4)

NOVA JUNTA DIRECTIVA A L'O.C.B.
de Pollença, (Pàg. 3)

LA FOTO COMENTADA

Toni Bisanyes amb la seva monumental
"mona de pasqua"; el nostre Gall ha estat
protagonista enguany.

FRANCESCA COMES, COMPLEIX 100 ANYS

Més centenaris a Pollença. Som el poble dels centenaris. Ara és madò Francesca Comes Terrasa qui compleix 100, concretament el dia 15 de MAIG, va néixer a l'any 1881 a Esporles. El proper dissabte dia 16, l'Ajuntament li retrà homenatge, en nom de tots els pollencins. Enhorabona!

I A MÉS:

Un article de J.A.
ENCINAS S., amb
acotacions al problema
energètic
(Pàg. 5)

Bota Totxo parla de
Gutenberg, a la pag. 10

Un recent nat:
"COLLECTIU
ZAPPELIN",
se fica amb la política
vicària d'aquest poble.
(es a la pàg. 7)

TONI MARQUET
du a la seva plana d'arts
plàstiques al pintor
Joan March
(pàg. 11)

I l'ESPERO se fica amb
tot-hom, al seu reconet
de la segona portada
(pàg. 12)

El manifest en defensa de la llengua catalana fet públic per un grup de destacats intel·lectuals i professors de la nostra illa ha provocat gran polèmica i discussions en torn al tan dut tema de la definitiva normalització de la nostra llengua a tots els nivells dins la nostra comunitat. Un tema espinós i delicat a on per part de certs elements es tracta de crear un clima de confusió jugant amb paraules tals com a discriminació, xauvinisme, etc., paraules i manifestacions que intenten allunyar de la realitat la temàtica de la recuperació de la nostra llengua i cultura, i en definitiva, fer possible l'eliminació de la nostra identitat com a poble. El manifest anomenat dels 2.300 aprescut al 25 del passat Gener, no ha ajudat gens a clarificar la situació més aviat tot al contrari, ha contribuït a reproduir la confusió de la que parlàvem abans. La cojuntura social i política originada per l'intent de cop d'estat del 23-F ha ajudat a l'enriment i confusió, aprofitant aquest succés per aturar els tebis avanços cara a la consolidació de les autonomies i com a conseqüència d'aquesta consolidació, el ple desenvolupament de la llengua i cultura dels diferents pobles de l'Estat Espanyol.

En aquest moment, quan ha passat ja un any i mig de l'aprovació de la Constitució es-

SOM UN POBLE VIU

panyola, pot esser sigui recomenable el fer un estudi del desenvolupament real de l'Article 3 que amb el títol de "El Castellà i les altres llengües Espanyoles" parala de l'oficialitat, juntament amb el castellà, de les altres llengües de l'estat espanyol a les respectives comunitats i al respecte i protecció d'aquestes llengües. Indubtablement la realitat no és gaire satisfactòria. La nostra llengua s'estudia a les escoles (NO A TOTES) com si es tractés d'una llengua estrangera mentre que quasi tots els mitjans de comunicació utilitzen el castellà majoritàriament, quedant reduït a la més mínima expressió, i sempre com a fet marginal, l'ús del català. L'Ajuntament de Pollença no ha normalitzat encara aquest ús, i desgraciadament no és una excepció.

En contra de la definitiva normalització de la nostra llengua i des de diversos sectors s'amollen teories no massa fundades i qualques absolutament irracionals i absurdes que donen a entendre clarament l'intencionalitat dels seus autors i el seu allunyament del que és la realitat que ens envolta, com que l'importància d'una llengua vé determinada pel

seu pes específic dins el contexte mundial i a la real contribució a la cultura universal, o que existeix el perill de crear una tirania de llengües minoritàries, s'amollen com si rés; cal pensar quina ideologia s'amaga darrera aquestes afirmacions. Inclús diuen que "ara està de moda això del català". Caldria aquí repassar un poc la història. Una llengua i una cultura (Es a dir, la identitat d'un poble) que ha resistit la imposició del cecret de nova planta de 1716 instaurat per el primer Borbon i la repressió a vegades camuflada, de quaranta anys de autoritarisme i que segueix viva i lluitant mereix molt més del que té.

Una altra de les afirmacions sense sentit que s'amollen en contra de la total normalització del català, és la que provocaria una discriminació contra els castellà-parlants de les nostres Illes, principalment els immigrants. Rés més allunyat de la realitat ni més carent de sentit, demanant el respecte i el lloc que mereix la nostra cultura ens feim solidaris amb els que, alluny de ca seva, segueixen mantenint viu el seu esperit de poble amb el record viu i pràctic de la seva tradició i cultura,

sempre dins el respecte a la comunitat a on es troben, que té un patrimoni cultural diferent que es pot veure enriquit per la seva aportació. No podem oblidar que la cultura és un element additiu, i que el sistema social i polític que va fer necessària la immigració és el mateix que ha atemptat contra nosaltres tractant de reduir a la més mínima expressió el nostre esperit com a poble amb una llengua i cultura pròpia. La normalització de la nostra llengua no té el perquè significar cap mena de discriminació, imposició o alienació cap als immigrants de parla castellana, que contenen amb una cultura pròpia rica i que, des de la consideració de la cultura com a element additiu, poden (i hi ha casos que ho demostren) contribuir al desenvolupament ple de la nostra.

Resumint, partint de la consciència de la nostra realitat cultural cal lluitar per aconseguir la total normalització del català dins la nostra comunitat i a tots els nivells, a les escoles, als mitjans de comunicació, als Ajuntaments i organismes oficials, sense que això representi cap mena de discriminació ni imposició als integrants d'altres cultures que conviuen amb nosaltres. Sols així demostrarem el que som: Un poble viu.

O.C.B. Pollença

Estimats nostres: vull ésser molt breu. Tant sols lo suficientment ample per deixar constància de la meua impressió perso-

CARTA A L'ESQUERRA

nal d'una realitat aclaparadora.

"El Gall" —sa econòmicament, amb uns lectors qualificats, amb una clientela molt desinteressada, amb una dotació infraestructural imprescindible i amb un parell d'anys al carrer— anirà a parar a les mateixes mans de sempre, als mateixos mecanismes de poder i control social; d'on parteixen

totes les directrius alienants d'aquest poble. I arribarà allà, no perquè ningú d'ells fassin res efectiu per conquerir-lo (per les bones o per les males, estam sempre ben alerta front a això), sino perquè vosaltres, sí vosaltres, els més responsables i preparats no teniu la suficient clarividència i generositat política per adonar-vos de la necessitat de conservar independent

aquest òrgan d'expressió popular.

"EL GALL", mai ha estat, al meu entendre, una trinxera de ningú. Pot haver estat una tribuna, o un mecanisme, legal i constitucional, de concienciació nacionalista, però mai una trinxera. Amb la postura de certa esquerra, aquest periòdic polifacè caurà pels camins labe-

rintés de les instrumentalitzacions a que la dreta econòmica, social i política tan acostumats ens té per aquestes terres.

Si no voleu, no cal adonar-se. Però ningú pot negar la pròpia responsabilitat. Sense rabi, sense ira, sense enemistat cap ni una; amb companyerisme i sòsegada preocupació: feia falta. Es la meua personal opinió.

J.A.ENCINAS S.

SUGGERÈNCIA A L'AJUNTAMENT DE POLLENÇA

El nom dels abres

Sense ficar-nos amb el discutible disseny urbà dels jardins del convent per altra part, agraint la idea d'ajuntar, a un redol especial, tan significativa i interessant mostra del nostre patrimoni forestal; amb aquesta nota suggerim a l'Ajuntament de Pollença que completi la feina, i la completi bé. Què volem dir?

Que hem de donar un sentit didàctic al jardí i oferir una curiositat addicional. Es tracta de dotar a cada arbre, o planta, d'un lletreret curiós i discret on se pugui llegir el nom popular de l'espècie i el seu nom científic.

Això és molt econòmic de fer i pot quedar bé.

I, ja que estam en aquestes, podriem completar la cosa posant, per exemple, al trispols dels camins de la plaça central (on és la font) unes ratjoles dibuixades, o escrites, que explicassin la família, l'ordre, les espècies i varietats germanes de cada una de les plantes del nostre jardí.

No es el mateix dir: per allà va un homo!; que dir aquesta altra frase: per allà va en Pau, el meu cosí, germà d'En Tòfol i casat amb Na Junaina.

Estam entesos?
Idò, meam si aquesta es vera.

(El secretari del llop de Fèlix Rodríguez de la Fuente).

SI TU TORNASSIS...

Es l'hora dels adius.
Quina mala hora!
Estic sadoll de soledat...
Es massa buida i fosca.
La brisa murmura entre les branques dels amics; mes, res no em diuen.
Rera els turons de la serra,
el sol llenega cap a la posta;
però no em fa l'ullet com abans feia.
Les ones, rodolant, besen la platja;
abans molt rioleres,
avui sembla que ploren.
Fins i tot el crit de la gavina
ahir sonava alegre.
Estic sadoll de soledat...
Es massa buida i fosca.
Em turmenta el neguit de l'enyorança
i sent les mossegades del record
cada dia més fondes,
cada dia més fortes...
Si tu tornassis, estic segur,
la meua soledat
s'ompliria de llum i d'alegrança.

Toni SEGUI BENASSAR.
Port, novbre. 79

EL MÓN PINTÒRIC DE MARTINEZ TENDERO

Fou l'any 1975 quan Josep Maria Martínez Tintero guanyà el Premi "POLLENÇA", en el nostre XIV Certamen Internacional de Pintura, amb la seva obra titulada "NAVES", posseïdora de mèrit i relleu. Des de llavors, aquest quadre figura en el Museu Municipal d'Art de la nostra Vila.

Ara, i per segona vegada, Josep Maria Martínez Tintero ha exposat, a les Galeries NORAI, una nova col·lecció de pintures, totes elles demostratives de la gran capacitat creadora d'un artista ja representat en el Museu Nacional d'Art Contemporani de Madrid, i en els Museus Provincials de Ciudad Real, Oca, Albacete, Pontevedra, Terol, Màlaga, Guadalajara, Zamora i Saragossa, així com també en altres Entitats de significació en quèstió d'art.

Manuel Conde ha puntualit-

zat que la pintura de Martínez Tintero reflecteix la visió d'un artista autèntic que, pel fet d'esser-ho, es també un perfecte artesà, és a dir, un home que concep l'obra segons criteris rigurosos, i la realitza amb una tècnica cuidada, que li permet aconseguir al màxim l'autenticitat de la seva expressió.

I és que,
"L'art té arrels que profunditzen en els solcs de l'esperit; i té ales que s'estenen per l'amplitud del desig, per l'espai de l'esperança que aixampla tots els camins".

Dins una línia progressiva de l'art, Martínez Tintero s'ha traçat una trajectòria que puja fins al cim sorprenent d'allò que el simbolisme intenta suggerir sota l'impetu d'un temperament creador, mai no mancat d'aquell sentit oníric que dona

ritme i també misteri al conjunt de l'obra pictòrica, conjuntament la vàlua dels colors i de la llum.

Idees, gradacions de matisos i força temperamental per una part, i ritme, harmonia i símbols, per l'altra, són virtuts artístiques que vénen a demostrar la qualitat i la maduresa d'una bona obra.

S'ha dit que el món pictòric de Martínez Tintero és íntim, de colors greus, sòlids, emperò d'una gran sonoritat, fins al punt de situar-la com equivalent a les peces de música de cambra, per ésser densa de tons, de contrapunts i d'evasió lírica.

La mostra d'ara, a Galeries Norai, també inclou una sèrie d'obres figuratives, d'expressió viva i delicada suavitat.

Pollença, maig 1981.—PAU M.BOTA TOTXO

"Aportació a la Història de Pollença"

Es un llibre que vé a engrèixar més les dades de la nostra història, escrit per l'historiador-investigador pollencí, Sr. Francesc Serra de Gayeta, presentat al públic per Miquel Vives Madrigal, amb un senzill i emotiu acte, el passat dia 23, al saló d'actes de Colònia, coincidint amb la Festa del Llibre.

El presentador va fer un retrat de l'autor destacant els seus grans treballs d'investigador dins els arxius mallorquins, i la seva gran estima al nostre poble, enumerà també una llarga llista de treballs publicats en distintes revistes i periòdics, i de càrrecs ocupats dins organitzacions de-

fensant sempre la nostra llengua, entre ells ocupà la Vice-presidència de l'O.C.B. de ciutat, quan, com diu Vives Madrigal, el pertanyer a aquesta entitat no era, precisament, un privilegi.

Continuà parlant del llibre, oferint una ampla anàlisi de cada un dels capítols del Sumari.

Posteriorment, parlà el Sr. Francesc Serra de Gayeta, el qual agrafà a tots l'interès demostrat i recalçà com ell mateix escriu el pròleg que no es tracta d'una història de Pollença sino únicament una aportació a dita història, i perquè serveixin com a punt de partida per futures investigacions, tant per ell com per

altres persones, acabà agraint a la Caixa de Colònia, per haver fet possible la publicació d'aquest llibre.

Tancà l'acte el director de Colònia, Biel Mestre, que augurà èxit a l'autor i oferí un vinet per aquest èxit.

Jo des d'aquestes pàgines vull fer constar la meua admiració al Sr. Francesc Serra de Gayeta pels seus treballs els quals ens ajuden a conèixer-nos millor, estimant sempre la nostra llengua i al nostre poble. Esper també, que Colònia promocióni tots els treballs encaminats a millorar la nostra cultura, tant d'aquest autor com d'altres.

TONI MARQUET

FRANCESC SERRA DE GAYETA I D'ASPIER

APORTACIÓ A LA HISTÒRIA DE POLLENÇA

Riusech & Hijos, s.a.

CONSTRUCCION Y OBRAS PUBLICAS

ROSER VELL, 9 - POLLENÇA (MALLORCA) - TELS. 53 02 08 - 12

CARNISSERIA
XARCUTERIA

L'HORT NOU

VIA POLLENTIA, 11
COMANDES Tel. 53 03 55

Restaurante
CA'N PEP

PUERTO POLLENSA (MALLORCA) TF: 530010

GRAN VARIEDAD
DE PLANTAS

GABRIEL MARTI VENSALA

PLANTACION Y CONSERVACION
DE JARDINES

Albucaim, 3 VIVEROS: Carretera de Lluc km. 1,100
POLLENSA - Mallorca Tel. 531885

Construccions

TORRES DIAZ

c/. Cecilio Metelo, 118

CRITERIS BÀSICS PER A LA NORMALITZACIÓ DE LA LLENGUA CATALANA A LES ILLES BALEARS

1.- INTRODUCCIÓ

L'Obra Cultural Balear, conscient de la seva responsabilitat davant el poble i mentre esperam la formació d'una Assemblea legislativa balear que reguli per llei l'ús de la nostra llengua en tots els àmbits públics de la nostra societat, creu que és el seu deure donar a conèixer els criteris que, a parer seu, haurien de guiar l'actuació dels organismes preautonòmics —i en el seu dia autonòmics— així com la de l'administració local (Ajuntaments), per tal d'assolir en un termini breu de temps la presència efectiva de la llengua catalana dins la vida social de les illes Balears, com a passa primera i primordial per arribar a la plena normalització de la nostra llengua, la qual només serà realitat quan el seu ús s'hagi estès efectivament a tots els nivells públics i privats, orals i escrits, en què es realitza la vida del nostre poble.

Per tot això, i encoratjada per l'exemple que en aquest aspecte ha donat el Consell Insular de Menorca amb la publicació de la "Declaració del Consell per la normalització lingüística", l'Obra Cultural Balear ha cregut convenient donar a conèixer els presents criteris d'actuació en un aspecte tan fonamental per a la recuperació cultural de les comunitats insulars, esperant que la seva aportació sigui tenguada en compte per les institucions i demanant a tots aquells col·lectius que ho creguin oportú la seva adhesió a aquest document. Reiteram al mateix temps la clara voluntat de l'Obra Cultural Balear de col·laborar amb les institucions en tot allò que pugui conduir a l'assoliment de la normalització lingüística del país.

En aquest sentit, l'Obra Cultural aprofita aquesta avinentesa per fer una crida als organismes estatals, preautonòmics i locals, a totes les entitats cíviques, culturals, professionals, etc. de les Balears, als partits polítics, als sindicats i als ciutadans en general perquè facin seus aquests criteris i col·laborin, segons les seves possibilitats, a estendre l'ús públic de la llengua catalana fins a arribar a la completa normalització.

II.- PRINCIPIS GENERALS

1.- La llengua pròpia de les illes Balears és el català. Es deure irrenunciàble de tots els ciutadans d'aquestes illes conservar la nostra llengua i promoure-la fins a la seva normalització total, com a condició indispensable per transmetre-la amb tota la seva riquesa a les generacions futures.

2.- Tot ciutadà de les Balears ha de poder exercir el seu dret a usar la llengua catalana en totes les ocasions i circumstàncies a qualsevol de les illes, i no podrà ésser obligat a usar-ne una altra de diferent.

3.- Perquè aquest dret pugui ésser exercit sense dificultats és necessari que tots els ciutadans coneixin, com a mínim passivament, la llengua catalana. En l'actual situació lingüística, fruit de més de dos segles de discriminació i persecució, el compliment d'aquest principi topirà amb dificultats que només amb esperit de convivència i amb una acció decidida en el camp de l'ensenyament es podran anar superant. L'acció sobre les generacions joves s'haurà de complementar amb el compromís per part de l'Administració de facilitar als adults l'ajuda que els faci falta o que desitgin per a l'adquisició del coneixement del català.

III.- US DEL CATALÀ ALS CONSELLS, ALS AJUNTAMENTS I ALS ORGANISMES QUE DEPENGUIN D'ELLS

1.- La retolació i la senyalització serà feta en català dins totes les dependències dels Consells i dels Ajuntaments i de tots els organismes que en depenguin.

2.- Els impresos de règim intern seran normalment redactats en català. Els escrits que dirigeixen els particulars als esmentats organismes podran ésser formalitzats pels ciutadans en català o en castellà, segons la seva voluntat.

3.- Els avisos, els comunicats, les notificacions i tota casta d'informacions de caràcter administratiu, tant d'ús intern com públic, seran redactats en català. Però, ateses circumstàncies especials, podran anar acompanyats de traducció castellana. Les notificacions als particulars seran normalment redactades en català, però hi podrà haver versions en castellà per a aquells ciutadans que les demanin expressament.

4.- Les comunicacions entre els Consells Insulars, Interinsular i Ajuntament de les illes es faran en català. Les dirigides per aquests organismes a les delegacions de l'administració central de les illes es faran també en català, acompanyades de versió castellana, si és sol·licitada.

5.- En les relacions entre funcionaris i ciutadans es fa necessari que el funcionari, si més no, pugui entendre el ciutadà en la llengua pròpia de les Balears.

IV.- FUNCIONARIS I EMPLEATS DELS CONSELLS I DELS AJUNTAMENTS

1.- Es respectarà escrupolosament el dret dels ciutadans

a ésser servits per l'Administració en llengua catalana. Per això:

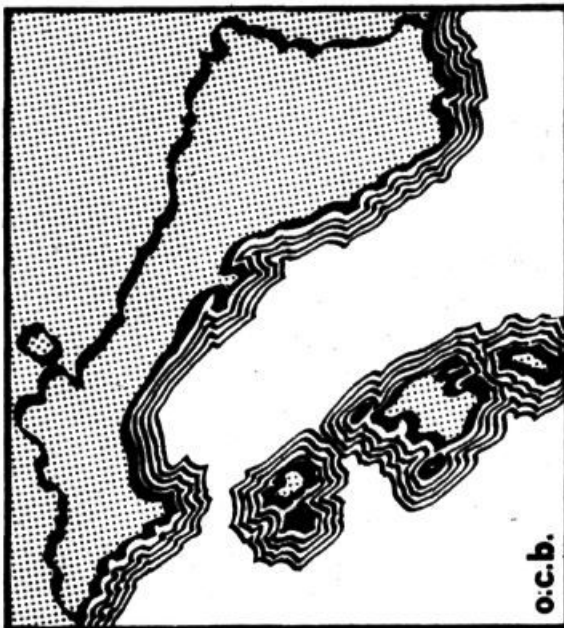
a) En la contractació d'empleats o en l'adjudicació de places per oposició serà indispensable el coneixement de la llengua catalana.

b) A fi de facilitar al públic l'ús de la llengua catalana, els funcionaris i empleats hauran de seguir, si fa falta, uns cursos de català de característiques adequades a la necessitat del servei que prestin, els quals els seran proporcionats gratuïtament i dins l'horari laboral.

c) Els Consells i els Ajuntaments prendran les mesures necessàries per assegurar al personal els cursos i les ajudes que li calguin (assessorament, servei de correccions de textos i traduccions) per al coneixement i utilització correcta del català.

V.- US PÚBLIC DEL CATALÀ FORA DELS CONSELLS I DELS AJUNTAMENTS

1.- Tots els noms de lloc, de carrers i de places de les Balears han de tenir com a única forma oficial la catalana correctament escrita. Els Consells i els Ajuntaments prendran els acords necessaris en aquest aspecte per normalitzar tots els topònims que depenguin d'uns o altres.

**un poble,
una llengua
oficialitat del català**

2.- Tots els rètols urbans i interurbans destinats a informar els transeünts seran redactats en català, i quan es consideri necessari, també en castellà, per aquest ordre. Amb aquest fi, els Consells i Ajuntaments prendran els seus acords pertinents per normalitzar els rètols que en depenguin i faran les gestions necessàries amb altres organismes (Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme, Junta del Port, etc.) perquè aquests també modifiquin els seus rètols segons el principi establert.

3.- S'establirà un règim d'exempcions tributàries durant un període de tres anys en les operacions subjectes a tributació que siguin necessàries per a la catalanització de rètols i altres indicadors de comerços, societats, etc.

4.- Com a representant de tots els pobles de les Illes Balears, el Consell General Interinsular gestionarà davant les delegacions ministerials, els tribunals, el Govern Civil, i altres organismes estatals a les Illes la disposició de tots aquests a l'ús de la llengua catalana en les seves relacions amb el públic (impresos, notificacions diverses, anuncis, judicis, etc.). Aquests acords seran vàlids almanco mentre no existeixi una llei de l'Assemblea Legislativa balear que reguli l'ús del català dins el nostre territori.

5.- Així mateix el Consell General Interinsular farà gestions perquè les disposicions del Decret del Ministeri d'Educació que regula la incorporació de la llengua catalana en el sistema educatiu de les Illes Balears es facin extensives a l'Educació Especial, al Batxillerat Nocturn, al COU, a Formació Professional de Segon Grau i a l'Educació per a Adults. Igualment s'hauran de dictar normes que equiparin les hores d'estudi del català i el castellà i es donaran el màxim de facilitats perquè es pugui ensenyar en català a totes les escoles i centres d'ensenyament.

6.- El reciclatge del professorat s'haurà de fer extensiu als professors de totes les assignatures i de tots els nivells educatius.

7.- El Consell General Interinsular farà també les gestions oportunes perquè el nou centre de TVE a punt d'instal·lar-se a Mallorca estigui realment al servei de la cultura de les Illes i immers dins la nostra realitat nacional, procurant que tota la seva programació sigui efectiva en la llengua catalana.

8.- La Universitat de Palma prendrà els acords necessaris perquè la normalització de la llengua catalana sigui un fet dins tot el seu funcionament, i perquè tots els estudiants que hi cursin estudis acabin la carrera perfectament capacitats per ensenyar i exercir la seva professió en català.

9.- El Consell General Interinsular i els Consells Insulars establiran uns sistemes d'ajut a les publicacions periòdiques redactades íntegrament en català i també als programes radiofònics emesos en aquesta llengua, promovent així la seva màxima presència a la premsa i a la ràdio.

10.- El Consell General Interinsular i els Consells Insulars promouran també, segons les seves possibilitats, la producció i la projecció de cinema en català a les Illes. Si és necessari, prendran acords amb la Generalitat de Catalunya i el Consell del País Valencià per tal de fer més viable l'existència i exhibició d'aquest cinema. Igualment serà promogut el doblatge i el subtítol en català de les pel·lícules no catalanes.

11.- Els Consells Insulars, en col·laboració amb els Ajuntaments, organitzaran cursos de llengua i cultura catalanes destinats sobretot a les persones adultes i, molt especialment, als immigrants desconexors de la nostra llengua i la nostra cultura, a fi de facilitar-los al màxim la integració dins la societat de les Balears.

12.- El Consell General Interinsular promourà l'ús de la llengua catalana entre tots els ciutadans a través de campanyes propagandístiques, actes diversos de conscienciació lingüística i oferint la seva col·laboració i la seva ajuda mitjançant la creació d'un Institut per a la Normalització de la Llengua Catalana.

VI.- CREACIÓ DE L'INSTITUT PER A LA NORMALITZACIÓ DE LA LLENGUA CATALANA

1.- Ha d'ésser un organisme vinculat al Consell General Interinsular.

2.- La seva tasca consistirà en:

a) La direcció del programa de normalització lingüística.

b) L'assessorament en matèries de la seva competència, tant a l'Administració pública com als particulars.

c) La creació i el manteniment d'uns serveis per a la promoció de l'ús públic de la llengua catalana tals com: servei d'assessorament tècnic en matèria de toponímia, terminologia especialitzada, llenguatge administratiu, etc.; servei de traducció documental; servei de traductors-intèrprets, dotat amb personal i material tècnic per a la traducció simultània; servei de correcció lingüística, etc.

d) La investigació de la realitat sociolingüística de les Illes a través d'enquestes, estudis, etc. que aportin dades sobre la situació social de la llengua catalana, la castellana i altres que puguin ésser en ús dins les comunitats il·lenques. Aquestes dades permetran una planificació de les futures accions per a la normalització de la llengua.

3.- L'Institut per a la Normalització de la Llengua Catalana col·laborarà, en tot allò que es vegi necessari, amb entitats públiques o privades que tinguin entre els seus objectius la promoció de la llengua catalana.

4.- Igualment, l'Institut per a la Normalització de la Llengua Catalana es coordinarà, sempre que ho cregui convenient, amb organismes similars del País Valencià i del Principat, amb els quals podrà emprendre accions conjuntes.

VII.- AUTORITATS NORMATIVES DE LA LLENGUA CATALANA

1.- Es reconeix l'autoritat científica de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans en tot allò que afecta la normativització, l'actualització i l'ús correcte de la llengua catalana, d'acord amb el Reial Decret 3.118/76 de 26 de novembre.

2.- El Departament de Llengua Catalana de la Universitat de Palma serà l'organisme de consulta de tots aquells dubtes que afectin els aspectes esmentats a l'apartat anterior sobre la llengua.

MODESTES ACOTACIONS AL PROBLEMA ENERGÈTIC

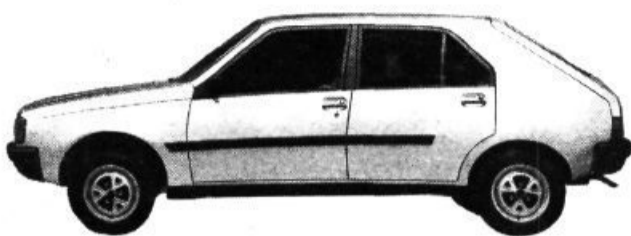
L'altre dia, observant una aiga burell, o Fiofficea, (la Cystoseira stricta) que se cremava sense produir flames, s'em va ocórrer qüestionar alguns aspectes de l'e-foc del problema energètic internacional.

Efectivament: les sectorials aplicacions tecnològiques dels coneixements científics són molt anàrquiques i estan mancades d'una programació d'exploració racional. La simple ordenació dels problemes energètics fonamentals, en una escala de prioritats, per eliminació ens permet constatar una sèrie llarga de camins tancats a l'evolució tecnològica. Camins, a més, plens d'obstacles i de bandejats que exigeixen el pagament de tribut de passada als usuaris.

El petroli ve condicionat tota la tecnologia de l'automòbil, sense deixar quasi lloc a l'evolució del seu motor de combustió. Aquesta circumstància ha provocat, complementàriament, la internacionalització de la producció i del mercat del cotxe; facilitant una permeabilitat industrial que beneficia al comerç en general i a les multinacionals en particular.

Al marge del progrés que aquesta situació ha pogut comportar, pareix arribada l'hora de aprofitar els nivells tècnics conquerits i el sentiment de sòtil evolució que la mecànica del cotxe té plantejat actualment, per accedir a uns altres plantejaments, a uns altres presuppòsits, a moltes altres possibilitats que tenim a Espanya, com aprofitar les nostres excedències etiliques per cremar-les als motors de combustió. Això ens suposaria uns estalvis interessants de petroli. Ara se diu també que és molt convenient aprofitar l'oli de Girasol, com a combustible pels cotxos.

Productes susceptibles d'aprofitament com substituïtius de la benzina hi ha bastants; tot és que la indústria del cotxe pugui adaptar-se a la necessitat de adequar la seva oferta comercial als recursos nacionals,

AJUSTADES FORMES, DEPURADA ESTÈTICA, CONFORT, ALTA QUALITAT ESTILÍSTICA. ENERGIA?: LA MATEIXA DE SEMPRE. ESTAM ESTANCAT.

o regionals. Dites indústries podriem adaptar algunes de les seves seccions productives, i certs models industrials, a l'aprofitament dels productes regionals excedents que suposin rentabilitat a l'hora de fer-los servir de carburant. Així, amb un plantejament veritablement autonomista, Andalusia exportaria menys vins (Especialment dels dolents) i, en contrapartida, importaria menys petroli. L'esperit que no se fes necessari pel consum intern, ni per l'exportació altament qualificada, seria transformat automàticament en combustible. Adaptant-lo a un motor de combustió de gran rendiment, per a cotxes d'una marca determinada (Millor nacional) dins un model concret que cobresquin les exigències d'uns usuaris específics.

Amb aquesta estructura, pot-esser, Andalusia —que aquí la feim jugar d'exemple il·lustratiu— a més, podria potenciar la seva sub-explotada indústria d'extraccions etiliques i, tant amb el cultiu de la vid, com de l'oli de girasol, metilols, metanos, essències vegetals varies, i nectars minerals, seria possible anar cubrint un ample espectre de necessitats energètiques regionals. El que pareix segur es que cap regió o nació podrà, d'altra manera, produir un substitutiu del petroli de valor universal. Les solucions són, doncs parcials i triades, en funció del país concret, de la seva capacitat tecnològica i de les pròpies matèries primeres amb valors energètics.

Desenvolupant aquest raonament, dins Andalusia

tendriem un consum alternatiu de diferents carburants, coberts amb models concrets de marques nacionals (o no). Al mercat sortirien, en franca i neta competitivitat, motors preparats pel consum de l'esperit, d'oli de gira-sol, o de lo que sigui; a més, aquesta situació obriria les portes per que la tecnologia i el mercat forçassin un combinat cap a l'aprofitament indistinct d'uns o altres productes. Tot això sense necessitat de deixar al marge el petroli i altres carburants clàssics, sino com a complement d'aquestes matèries primeres energètiques. Vendria a ésser una ampliació del que, ja ara mateix, està succeint amb els derivats del petroli Gas-oil (motors diesel, etc.) butano, bencina (diferents tipus segons utilitzats, o política energètica nacional), etc.

Tecnològicament, es tracta de l'adequació dels mecanismes de combustió del motor de la màquina (tren, cotxo, tractor, motoret, cremador, etc.) i la convenient diversificació energètica i la seva conseqüent especialització d'usos. No necessàriament tota màquina rondant, o aparell mogut per motor de combustió, ha de dependre forçament del mateix combustible. Cal especialitzar, diversificar, estalviar fletes, potenciar noves indústries nacionals, frenar les importacions de cru. Els francesos diuen: "ells tenen el petroli, però nosaltres tenim les idees". Aquesta, al meu entendre, és la dialèctica correcta i progresista.

El problema té suficients

dades com per haver-hi arribat al moment de plantegar-nos vies o propostes de solucions. Pareix que hi som davant limitacions tecnològiques quan, en realitat, pot-esser que estiguem front a uns privilegiats interessos econòmics, defensats per mecanismes polítics molt gegnesius. Convé, doncs, desbruir si les solucions han d'ésser tecnològiques o polítiques. Des del punt de vista tecnològic i de diseny, sembla que l'adequació, o la inter-relació entre carburador i carburant se reduïx a una elemental qüestió econòmica. De presupost, d'inversió inicial. Tornant així, als privilegiats interessos econòmics.

Des del punt de vista econòmic i de rentabilitat social no cab dubte: cal procedir a la diversificació i deslligament de la estrema dependència exterior (Multinationals, oligarquies financieres, etc.).

No apareixen altres solucions que no siguin polítiques. Que els canvien els mecanismes productius, o canalitzin els capitals cap el progrés per vies més justes i igualitàries. L'atur i el desenvolupament regional trobarien, amb aquestes alternatives, oportunitats inèdites d'accedir al progrés. Evidentment, progrés com ho enten l'esquerra política moderna: un progrés dignificant i respetuos amb la natura i amb l'homo.

* * *

L'autogestió no és una utopia panfletaria. Cada vegada més, i a cada nou problema, reapareixen les alter-

natives autogestionaries, amb solucions concretes, amb conceptes nous, fins i tot pragmàtics, i quasi possibilistes. Estam superant els planteigs libertaris, sense enfrontar-nos dins la pròpia senyera autogestionària. Altra cosa és que arribem a tenir l'oportunitat de dur les nostres propostes a la pràctica o com hem de conquerir aqueixa oportunitat. El més probable és que la dreta econòmica capitalitzi els nostres desitjos. Així i tot no tendrem altres sortides. Sigui qui sigui el que comandi i qualsevol que sigui la política que se vulgui fer, al final el progrés s'imposarà.

Al seu naixement també la màquina de vapor pretenia menjar-se tota limitació, ultrapassar tota escala, tota lògica, tota humanitat, i el resultat ha estat que del monstruós complex industrial, ple de fums i de misèries, anam caminant cap a la petita factoria, on la electrònica i les cel·lules fotogràfiques substituïen paradigmàticament, amb el seu silenci, els renous d'abans.

Amb la seva petita-cel·lular, invalidan les desmesurades proporcions mecàniques; amb la seva economia d'homes, ja innecessari els exercits proletaris; i, fins i tot, la seva netedat restitueix el paisatge, al que, per altra part, tenim més temps d'accedir gràcies a l'humanització de l'oci.

Els grans terminals ferroviaris se densifican, se condensen; ja fa estona deixaren de créixer i, ara, se proporcionan, tornan a la mida de l'individu. I tal humanització no està varellada amb

el creixement del número de usuaris.

Front a l'omnipotent imperi de la recoidora agrària que, manetjada per vint o trenta homes, agafava d'en terra el tubèrcul, el rentava el feia bocins i el donava cuit i embassat, a punt per menjar (Ja abans de posar-lo dins la camiona que, des del camp, el duia directament a vendre al supermercat), front al "sumum" de la mecanització ultra-centralitzada, la U.R.S.S., s'ha adonat de que els petits hortons familiars, al seu conjunt, són més productius i socialment més rentables que els complexos excessivament mecanitzats. Existeix un evident desequilibri, una certa desproporció entre medis i objectius. Que no és possible? Pot-esser, evidentment, intoxicació informativa de la propaganda capitalista anticomunista. Me estranyaria molt. Crec que en realitat l'homo ha de fer la màquina, ha de construir mecanismes (productius, infraestructurals, polítics, econòmics, de poder, de control, etc.) a escala que ell pugui dominar, controlar democràticament i estimar emotivament. L'homo té l'obligació de trobar una resposta adequada al problema de l'homo, i al problema de la màquina, en el seu polivalent sentit abstracte i metafòric.

Fins ara la màquina, l'energia, el creixement continuat, gegantí, havia estat solució tolerable als problemes de subsistència. Avui els problemes estan inconfundiblement relacionats amb la màquina, amb la superestructura, amb l'energia i el creixement incontrolat. Necessitam bona programació progresiva (garantida per mecanismes polítics realment democràtics) necessitam racionalització a tots els nivells, necessitam acostar-nos als centres de decisió, producció i consumició. En definitiva: necessitam una via d'accés socialitzant a l'autogestió. Estam lluny, però es convenient anar preparant el viatge.

J.A.ENCINAS S.

Manifiesto

Por la igualdad de derechos lingüísticos en Cataluña

La igualdad de derechos lingüísticos en Cataluña es un principio que debe ser respetado en todo momento. El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua.

El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua. El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua.

Manifiesto

El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua. El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua.

El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua. El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua.

Manifiesto

El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua. El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua.

El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua. El catalán es una lengua que merece el mismo reconocimiento que cualquier otra lengua.

PROTEGIU-LA!

Penso que és oportú de recordar, en època de "manifiestos", la proclama següent:

"El dret de la Nació és el fonament de la cultura i l'educació. La Nació és una comunitat que té una història que va més enllà de la història de l'individu i de la família. I és en aquesta comunitat on la família comença la seva tasca d'educació mitjançant la llengua, que permet a l'homo en formació d'esdevenir membre de la comunitat. En proclamar això, les meves paraules reflecteixen una experiència molt particular. Sóc fill d'una Nació els veïns de la qual han condemnat a mort repetidament, però que ha sobreviscut i ha restat fidel a ella mateixa. Ha conservat la identitat i ha conservat, tot i les partícions i les ocupacions estrangeres, la sobirania nacional, no gràcies a la força física, sino recolzant-se en la seva cultura".

"Penso també, amb profunda emoció, en les cultures de tants pobles antics que no han cedit quan s'han vist enfrontats a les civilitzacions dels invasors. També evoco amb admiració les cultures de les noves societats, que neixen a la vida en la comunitat de la pròpia Nació i que lluiten per mantenir la seva identitat i els seus valors propis contra les influències i les pressions de l'exterior".

"Jo us dic: per tots els mitjans de què disposeu, vetlleu per aquesta sobirania fonamental que posseïx cada Nació en virtut de la seva pròpia cultura. Protegiu-la en benefici del futur de la gran família humana. Protegiu-la! No permeteu mai que aquesta sobirania fonamental sigui la rapinya de cap interès polític o econòmic. No permeteu que esdevingui víctima de totalitarismes, imperialismes o hegemònies, per a les quals l'homo només compta com a objecte de dominació i no com a subjecte de la seva pròpia existència humana".

"¿No és cert que hi ha, si mirem el mapa d'Europa i del món, nacions que posseeixen una meravellosa sobirania històrica que prové de la seva cultura, però que al mateix temps estan privades de la seva sobirania plena? No creieu que això és important per al futur de la cultura humana, i més important que mai en el nostre temps, quan és tan urgent eliminar els residus del colonialisme?".

"Aquesta sobirania existent, i que té el seu origen en la cultura pròpia de la Nació i de la societat, en la prioritat de la família en l'obra de l'educació i en la dignitat personal de tot home, ha de ser el criteri fonamental per a enfocar un problema important, per a la humanitat d'avui: el dels mitjans de comunicació social. No poden ser mitjans de comunicació sobre els altres, sino que han de tenir presents les veritables necessitats de la societat. Han de respectar la cultura de la Nació i la seva història".

Per a escàndol de repantans, no són les opinions d'un "cap calent"; són paraules pronunciades davant la UNESCO del Papa actual, Joan Pau II, Karon Wojtyla. (AVUI) Josep M. Espinàs

AUTODEPURACIÓ DE L'AIGUA MARINA

Ens referirem concretament a l'efecte antibiòtic que l'aigua de mar exerceix sobre les bacteries d'origen fecal que allà hi vessen procedents de les clavagueres urbanes.

Tots sabem que la contaminació fecal es deguda a la quantitat de bacteries d'origen humà o animal.

La quantitat d'aquestes bacteries fecals per unitat de volum ens donarà una idea de la contaminació en aquella zona. Des del moment i el lloc de l'abocament d'aquestes aigües el temps i l'espai jugaran en contra de la densitat de les bacteries fecals. Quines són les causes d'aquesta disminució del nombre de bacteries?

El mar actua en aquest cas com un organisme en el que s'introdueixen substàncies estranyes, posa en pràctica una sèrie de mecanismes fisico-químics i biològics per combatre i eliminar aquesta infecció.

MECANISMES FISICO-QUÍMICS

Les bacteries fecals procedents dels budells estan adap-

tats a viure a un PH neutre o lleugerament àcid i a una concentració osmòtica determinada, 9 gr. sal/litre. En arribar al mar canvien de cop aquestes condicions. El pH es més elevat, 8,2 aprox. i la concentració de sals es de 37-38 gr. litre en el Mediterrani a més de tenir aquest mitjà líquid una composició química molt diferent de la dels nostres budells. L'efecte químic més el osmòtic fa que molts dels microorganismes no ho resistesquin i morin.

El gradient de difusió a partir de la terminal de l'emissari és molt fort degut a l'efecte anterior combinat en la

dilució que experimenta l'aigua dolça contaminada en mesclar-se en la salada. Aquesta mescla tarda en produir-se més de el que sembla degut a la diferència de les dues densitats. Això pot dur fàcilment a realitzar anàlisis defectuoses o males interpretacions de resultats —de la manera com s'han de fer aquests anàlisis en parlaré en el proper article.

MOLTS D'ANIMALS MARINS DEPUREN L'AIGUA

DEPURACIÓ BIOLÒGICA.

CA.— Els organismes marins eliminan les bacteries d'origen terrestre, es pot tractar d'organismes microscòpics i macroscòpics. Entre els micropredadors hi prenen part indirectament els virus bacteriòfags, però amb escassa incidència perquè es reproduïxen poc. El cas més curiós i interessant és el que es produeix a les aigües litorals per una bacteria la "Bdellovibrio bacteriovirus" que té la rara particularitat de manjar-se a les "Escherichia coli" d'origen fecal. Aquest rar fenomen descrit en 1962 per Stolp—Petzold obri un camp interessant dins la microbiologia aplicada. Es a dir com els mateixos microbis es poden encarregar d'eliminar als microbis contaminants.

Entre els macropredadors hi ha tot tipus d'animals marins. Des de els protozoos (Pauletti, Monaco 1964) fins a moluscs, esponges, nemàtodes, anèlids, crustàcids, peixos, etc. Les esponges i moluscs s'alimenten per filtració de l'aigua de mar, acumulant en

el seu cos part de les bacteries que ingereixen.

En el Port de Maó l'any 1975 vaig comprovar l'existència de bacteries fecals dins les escopinyes —"Venus verrucosa"—. Citrem com exemple, les nacles de la Badia de Pollença que també serveixen de predadors biològics de les bacteries fecals.

PRODUCCIÓ DE SUBSTÀNCIES ANTIBIÒTIQUES PELS ORGANISMES MARINS

A vegades l'eliminació de les bacteries es deguda a la producció de substàncies antibiòtiques per les algues i alguns animals marins. Aquest fenomen de defensa també es troba molt estès entre els organismes vegetals terrestres. Els primers en demostrar la producció de substàncies antibiòtiques per les bacteries

EL COL·LECCIONISME DE FÒSSILS

Una activitat molt entretenguda, didàctica i veritablement apassionant és el col·leccionisme de fòssils. Des dels nins als vells, els joves i els grans, homes i dones; tots tenen lloc en aquest entreteniment científic.

Armat amb un equip bàsic i molt econòmic (se pot partir de réa) podem anar completant unes col·leccions de gran valor emotiu, per quant cada peça suposarà pel col·leccionista no tant sols un testimoni d'èpoques llunyanes, sinó també l'objecte, la concreció física d'una diada pel camp, concentrada al moment de la trobada i assaborida durant la classificació.

Per començar cal situar-se a unes mires d'amor i respecte per la natura i fer-se el ferme propòsit de que la fi de tota recerca d'aquestes característiques és recollir, documentació per a contribuir al millor coneixement de la nostra terra, de la nostra geologia i dels seus habitants durant les diferents èpoques.

Per recollir fòssils cal muntar-nos una bossa resistent, un martell, unes escarpes, una llibreta de notes i bolígraf per escriure, bosses de plàstic, un plànol geològic de la comarca (millor a escala 1:25.000) una bruiola, etiquetes, una lupa, i un poc més.

Amb aquest "armament" ja podem sortir al camp; però si volem trobar peces fermes serà necessari començar a fullejar llibres de geologia, per introduir-nos al tema.

En qualsevol cas, davant un fòssil extremadament estrany lo més seriós és deixar-lo al mateix lloc i demanar la presència d'un especialista. Podem ésser davant una trobada singular.

En la generalitat dels casos, tant sols serà necessari prendre les següents precaucions: situar sobre el plànol el punt exacte de la trobada, prendre senyes, sobre el terreny, del lloc on és el jaciment (prendre nota a la llibreta, de les senyes i dels topònims) extreure la peça sense fer-le mal i sense fer desbarats a la resta, una vegada guanyada la peça cal posar-li una etiqueta de paper i donar-li un número, llavors se fica dins una bossa de plàstic (cada peça a una bossa diferent). A continuació a la llibreta se farà un croquis geològic del lloc, amb tota la precisió possible. Si acàs encara no sabem geologia suficient, fer un dibuix aproximatiu. Llavors, a ca nostra, cal classificar la peça, trobar als llibres els seus llinatges, la seva història i, així, poc a poc anirem introduint-nos dins el coneixement d'aquest interessant món dels fòssils, dels vestigis de la terra, que fa milions d'anys es preparava per a rebre la nostra breu visita. Sort, i ja m'ho contareu.

Ammonites

LA NOSTRA FLORA: Les Estepes

Una de les plantes que ocupen un lloc important dins la vegetació mediterrània són les estepes o CISTUS.

Els trobam dins tots els tipus de vegetació. Des dels clars dels alzinars de muntanya fins a les vegetacions de platges i dunes.

El gènere CISTUS està format per una sèrie d'arbrets de fulls perenne, oposades i sencres. Flors grans, blanques o rosades, amb infinitat d'estams, tots fèrtils. Fruit amb forma de càpsula. Floreixen normalment entre els mesos de març-abril.

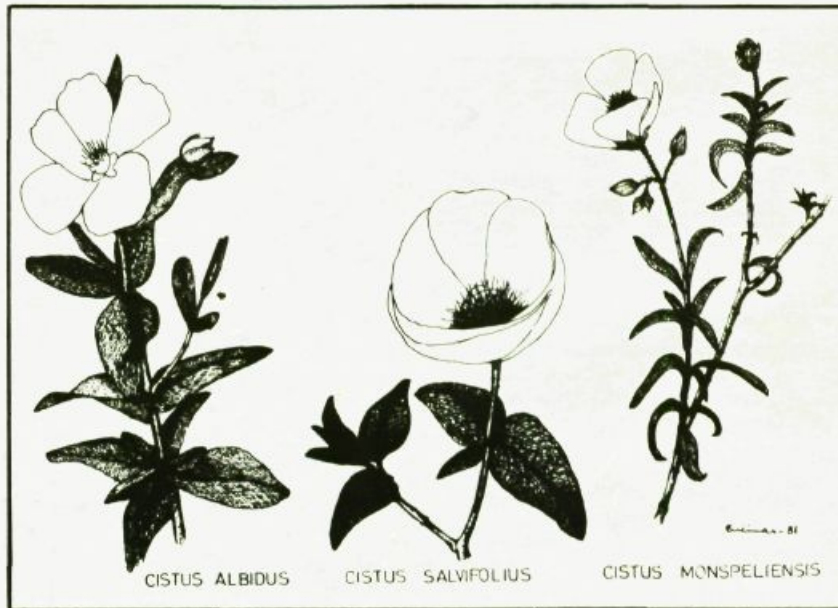
A Mallorca trobam abundantment tres tipus d'estepes: el CISTUS ALBIDUS o estepa blanca, també anomenada estepa d'escurar, és fàcil de reconèixer per les seves fulles blanques i flor rosada; el CISTUS SALVIFOLIUS, estepa negra o borrera, de fulles blanques ovalades i flor blanca solitària, quasi tan grossa com l'estepa blanca (3-5 cm.) i el CISTUS MONTPELIENSIS, estepa llimonenca o morisca, de fulles estretes lan-

ceolades i viscoses al tacte i flors blanques petites. Aquesta darrera estepa s'empra com a planta medicinal, ja que les fulles, principalment les terminals de les branques, bollides amb vi negre serveixen per rentar úlceres i llagues.

Altres espècies d'estepes que trobam a Mallorca són el CISTUS INCANUS, el CISTUS CLUSII i el CISTUS FLORENTINUS, aquest darrer és un híbrid entre el C. MONSPELIENSIS i el C. SALVIFOLIUS.

En general podem dir del gènere CISTUS que són plantes adaptades al clima mediterrani; amb fulles dures o pel·ludes per combatre la sequedat de l'estiu. Són plantes que creixen bé a terres calcàries, encara que també les podem veure a llocs àcids com són els baixos d'alzinars.

BIEL CANAVES

EDITORIAL: OTAN

Ens volen ficar a la O.T.A.N.. Volen fer de nosaltres un exèrcit al servei d'unes no massa clares idees de contribució a la PAU mundial, basada —aquesta PAU— en la vigilància mutua de les dues superpotències. Així, volen convertir el nostre territori, sota el domini dels yanquis, en blanc dels missils del pacte de Varsòvia.

La dreta, tota la dreta, demostra un gran interès cap a la nostra (o seva?) adhesió a n'aquesta organització militar imperialista; un gran interès per el que ells anomenen "garantia de llibertat" enfront de l'expansionisme soviètic i el comunisme internacionalista. Però els motius veritaders són uns altres. Ells ho saben.

Els partits d'esquerra se manifesten en contra, rotundament en contra, i pareix que se comença ara a moure fíls per evitar-ho. La primera passa hi seria lògicament la convocatori d'un REFERENDUM popular perquè el poble tenguí oportunitat de dir la seva opinió al respecte. Oportunitat que el govern d'U.C.D., amb l'ajuda dels altres partits de dreta no vol possibilitar, perquè tenen por de que fins i tot una bona part de la seva gent voti en contra.

El govern de Madrid, per boca del President, Sr. Calvo Sotelo, ja ha dit que no veu la necessitat de convocar un referendun. I diu així malgrat que ell sab que incurreix dins impropedència respecte al corresponent article

de la Constitució, on se fa relació als tractats militars i altres estats.

Quins arguments tenen per justificar aquestes pors claudicants front a les forces armades estrangeres?

Un dels arguments que ens amollen per justificar l'ingrés de Espanya a la O.T.A.N., el que més prefereixen ells, tracta de convencer-nos de que aquesta aliança militar ajudaria a consolidar la democràcia al nostre país, i així podríem superar aquests difícils moments per que estam travessant. Res més lluny de la veritat. Tenim un exemple prou clar: TURQUIA. El cop d'estat a càrrec dels militars del seu exèrcit (que és a la OTAN), ha implantat una dictadura militar de desastroses conseqüències per al país. Perquè? Perquè, sencillament, els aliats de la OTAN no se poren permetre el risc que amb els problemes de l'Orient mig Turquia poguessi decidir que la seva polítics les seves conveniències nacionals no coincideixen amb les conveniències militars dels grans països capitalistes. La dictadura de Turquia suposava manca de llibertat, de metalls, repressió i autoritarisme militar. I això està iniciat per les democràcies burgeses, mares putatives i multinacionals, que mantenen una aliança militar de característiques de la OTAN.

El cas turc és una mostra del que ens pot passar nosaltres si ens adherim a la OTAN. Una simple victòria

BUTLLETI DE SUBSCRIPCIÓ A "EL GALL"

Nom i cognoms

Carrer

Població

Dte.

Província

Telèfon

Voldria subscriure'm a partir del proper número.

Forma de pagament:

anual (12 números, 500 ptes.) talo bancari adjunt

quota voluntària, ptes.

 domiciliació bancària

Data

Signatura

BUTLLETI DE DOMICILIACIÓ BANCARIA

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta atenguin el rebut que anyalment els presentarà "EL GALL" pel pagament de la meua subscripció.

Titular compte

Banc/Caixa

Núm. Compte

Llibreta

Agència

Adreça Agència

Població

Data

Signatura

Si us plau, ompliu l'imprès amb totes les dades i no oblideu de signar-lo. Un cop omplert envieu-lo a: "EL GALL". Carrer de Sant Isidre, 3.

MARTORELL TORRANDELL, S.A.
(MARTOSA)

- PRODUCTOS PARA LOS PROBLEMAS DE HUMEDAD

- PRODUCTOS ESPECIALES PARA LA CONSERVACION DE LA MADERA.

TODO PARA LA CONSTRUCCION

C/. Tito Cittadini, 8. Tel. 530549. POLLENÇA

CA'N CABRER

MIEMBRO FUNDADOR DE LA ASOCIACION ESPAÑOLA DE GEMOLOGIA

AGENCIAS OFICIALES

OMEGA - TISSOT PERLAS MAJORICA PORCELANAS LLADRÓ

Temple, 13

Telf. 530241

POLLENÇA

Paseo Saralegui, 80

Telf. 531309

PUERTO POLLENÇA

CLASSES D'IDIOMES I CONTABILITAT
MELCHOR BOSCH SALAS
PROFESSOR MERCANTILCecilio Metelo, 101 - Telf. 530531
POLLENÇA - MALLORCA**CAFÈ ESPANYOL**
CA'N MOIXETPLAÇA MAJOR, 2
TEL. 53 00 02**POLLENÇA****Galerías Vicens**L'ARTESANIA DE ROBES DE LLENGUES DE POLLENÇA AMB PRESTIGI INTERNACIONAL
CONFECIÓ, ANTICS I OBRES D'ART

JAMbar

TEL: 530049

POLLENÇA

COLONYA**CAJA DE AHORROS DE POLLENÇA**

PRESTECES SOCIALS PER:

- ★ PAGESOS
- ★ PETITA I MITJANA INDÚSTRIA
- ★ PER CONSTRUCCIÓ DE VIVENDA
- ★ PER COMERCIANTS

- ★ LLOGUER DE CAIXES DE SEGURETAT
- ★ TRANSFERÈNCIES
- ★ XECS DE GASOLINA
- ★ TARGETA 6.000
- ★ XECS DE VIATGE
- ★ XECS EN MONEDA ESTRANGERA

PRÉSTECES DE TIPO PERSONAL

SERVEIS DE:

- ★ PAGAMENTS DE REBUTS
(Llum, Aigua, Col.legis etc.)
- ★ DOMICILIACIÓ DE NÒMINES

ESTALVI:

- ★ COMPTES CORRENTS
- ★ LLIBRETES A LA VISTA
- ★ LLIBRETES A TERMINI

¡Colonya, la Caixa d'estalvis de Pollença,
al servei de tot el poble!

**Ja tenim obert
cada vespre per a
la temporada d'estiu**

Diumenges i festius

GALES JUVENILS

DISCOTHEQUE

PTO. POLLENSA

AUTOCARS VILLALONGA

**Horaris d'estiu des del Primer de Maig
fins el 30 de Setembre**

SORTIDA DE PALMA A:	FEINERS	FESTIUS
Port de Pollença	10,00 - 13,00 - 18,00	10,00 - 16,30 - 20,30
SORTIDA CAP A PALMA del Port de Pollença	8,00 - 15,00	8,00 - 14,00 - 18,45

SERVEIS DE PASSATGERS PER CARRETERA COMBINATS AMB EL FERROCARRIL
Destins: Port de Pollença i Cala Sant Vicenç per l'estació d'Inca.

Sortida des de Palma en tren a les:
Feiners: 8,00 - 15,00 - 19,00.

Festius: 8,00.

Tornada a Palma:

Feiners: 7,00 - 12,45 - 17,45.

Festius: 7,00.

AGENDA

METGES:

Autonell Reig, J.C. Reina Maria Cristina, 5
Tel. 530351.
Via Nureduna, s/n. El Port, Tel. 531747.

Ballester Baiges, D.C. Pio XI, s/n. Teléfono
531522.

Rotger Bennassar, M.C. Joan Giraut, 11.
Tel. 531034.
C/. Pio XI, 12. El Port. Tel. 530836.

Domenech Coll, A. Paseig Anglada, 61
El Port, Tel. 530376.

Franch Serra, J.C. Mallorca, 40. Teléfono
530195.
C/. Faro, 2. El Port. Tel. 531292.

Vidal Llabrés, A. Pio XI, s/n. Teléfono
530245.

Carretero Moyá, A.C. Poeta Ribera, 1.
El Port. Tel. 531906.

Ilaneras Torrents, M. Urb. Gommar, 38
El Port. Tel. 531652.

Siquier Serra, B. Ecònomo Torres, s/n.
Tel. 531013.

AMBULANCIES (CRUZ ROJA).
Tel. 530437.

FARMACIES:

Farmàcia Antich Salom, C/. Joan XXIII,
17. El Port, Tel. 531443.

Farmàcia Cerdà. C. Mar, 31. Tel. 531978.
Farmàcia Miquel Oliver. C/. Alcudia, 7.

Tel. 530063.

Farmàcia Ventanyol. C/. Joan Mas, 5.

Tel. 530237.

AJUNTAMENT:

Alcaldia: Carrer de Montesión, s/n. Tel.
530108.

POLIGIA MUNICIPAL:

Carrer del Càrritx, s/n. Tel. 530437.

SERVEIS RELIGIOSOS:

Parroquia de Nostra Senyora dels Angels.
Colon, 5. Tel. 530067.

Parroquia de Nostra Senyora del Carmen.
P.M. Capllonch. 521201.

VARIS:

Club Pollença: Plaça Major, 1. Tel. 530000
Càmera Agraria Local. Antoni Maura, 40.

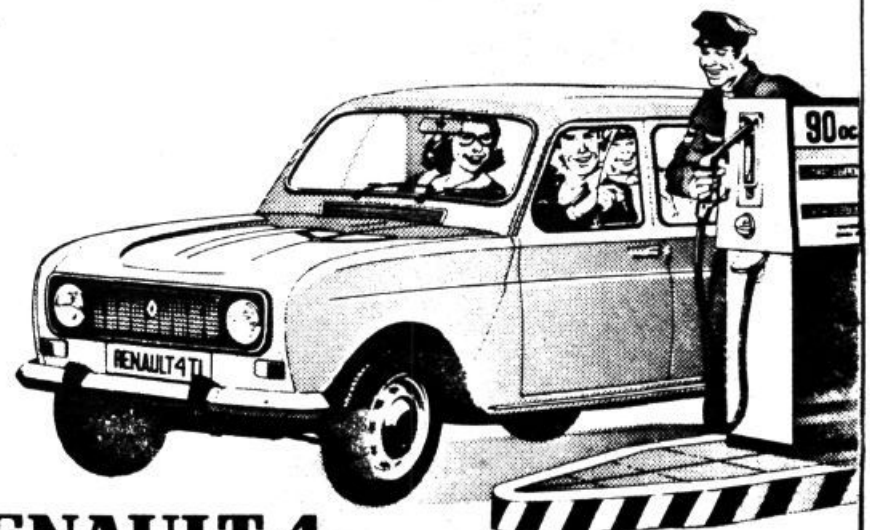
Tel. 530052.

Unió Sindical de Comissions Obreres (C.C.
O.O.). Carrer de l'Horta, 73-lo.

Unió General de Treballadors (U.G.T.),
Carrer del Càrritx, s/n.

Todos los Renault 4 utilizan gasolina de 90 octanos.

Hay cosas, que no por sabidas son menos importantes. Como por ejemplo, que todos los Renault 4 utilizan gasolina de 90 octanos. Y que además, gastan muy poco. Puestos a recordar, por qué no hablar también de las otras ventajas de este coche que se rie de los problemas. De su capacidad para toda la familia contrastero incluido. De su fortaleza. De una suspension a prueba de baches y un robusto motor Renault de 852cm³. Ventajas de los Renault 4. Un coche que se "agarra cuando vienen curvas". Que ahora en gasolina, en gastos y en problemas.

RENAULT 4
Su belleza es su mecánica.

Concesionario

Le esperamos en:

RENAULT

PEDRO PAYERAS SOCIAS

Dirección Comercial: Ctra. de Inca, 21 - Teléfonos 54 08 55 y 54 04 12 - LA PUEBLA
SERVICIOS } LA PUEBLA - Ctra. de Inca, 21 - Tel. 54 08 55
POLLENSA - Cecilio Metelo, 30 - Tel. 53 06 63

GUTENBERG I ELS LLIBRES

per Miquel Bota Totxo

Don Gregori Maraón, el metge famós i autor extraordinari d'un sens fi de biografies i assaigs històrics, per l'agost de l'any 1933, va dir: "La Història es fabrica no tan sols amb fets grandiosos i permanents, sinó també amb aquesta altra multitud d'instants volanders i nimis; que tot és valuos mentre respiri sinceritat".

L'amo En Miquel Canador de l'Hort de Ca'n Trinxet, amb tota la seva filosofia popular, solia assenyalar una setmana sí i l'altra també, que:

"A damunt aquesta terra
no hi ha res que sia meu.
Vaig a la bona de Déu
perquè mai no he volgut guerra.
Jo bec l'aigua d'una gerra
feta de l'any tirurany.
A ca meua no hi ha pany
que ajusti o tanqui la porta;
i, oberta l'ànima forta,
amb salut treball i guany.

Si amb la vostra saviesa
conqueriu allò millor
i anau perdent la raó
pels clivells de l'avolesa,
és que heu errat la comesa;
i no em vingueu a contar
històries per recordar
un passat que no té cura,
que jo me faig la mesura
d'allò que em convé menjar".

De totes maneres, hem de puntualitzar que l'home necessita la Història encara que, essent una i la mateixa per a totes les criatures de la humanitat, sia considerada, amb freqüència, des d'un punt de vista particular i fragmentari; i això malgrat que, en no poques ocasions, l'essència de la investigació es circumscriu a una petita comarca. Tota comunitat, tota família tribal, tot nucli de gent, tots els territoris, en el seu viure i en la seva evolució, posseeixen qual-

que fet o gesta o esdeveniments que han tingut transcendència enllà els seus àmbits reduïts, donant, davant el món, un testimoni fidedigne de la universalitat de l'home.

I considerant que els llibres també són testimoniatges de la Història, podríem recordar que el més gran del món se conserva a la biblioteca de la "Staatsgewerbeschule", de

Viena. Es tracta d'un Atlas Anatòmic de quasi dos metres d'altura i d'un gruix de noranta centímetres, imprès des del 1823 fins al 1830. En canvi, les mesures del llibre més petit no arriben als onze mil·límetres. Fou imprès a Pàdua l'any 1897. Té 208 pàgines i conté, entre altres, una carta inèdita de Galileo Galilei, del 1615.

I el més voluminós del món és un diccionari xinès que se compon de 5.020 toms de cent-setanta pàgines cada un d'ells. Es va imprimir a principis del segle XIV, per orde de l'emperador de Xina, Zhu Houzhao, de la dinastia dels Ming.

I tot, gràcies a Joan Gutenberg que, després de l'hàbil Pi Shing, propagà la impremta des de Magúncia —Alemanya— a partir de l'any 1450. Per això, vull cloure aquest escrit, insistint en el fet de que el gloriós joier de la impremta fou

GUTENBERG

*La invenció de la impremta per a l'home
va esser transcendental; per a la terra
fou l'esdeveniment, fou el prodigi
històric grandios de més volada.*

*Ja Pi Shing, a la Xina, el segle dotze,
assaigs en féu usant peces d'argila.
I en el segle catorze ho provà Europa
amb fruit òptim; i a tu, visionari,
que a Magúncia Joan Gensfleisch nasqueres,
el nom de Gutenberg t'ha dat la història
com inventor de la tipografia.*

*Tu que fores joier i fores orfebre
quan els anys de la teua juvenesa,
després dares al món la joia magna
de les lletres de motllo i la cultura,
dels llibres que són font de saviesa,
del pensament, de llibertat i vida.*

Pollença, 1981.— PAU
Diada de la Festa del Llibre

MAGNIFIC CONCERT DE LA CORAL UNIVERSITÀRIA

Organitzat i patrocinat per l'AJUNTAMENT DE POLLENÇA i la CAIXA D'ESTALVIS DE BALEARS —SA NOSTRA—, l'excel·lida CORAL UNIVERSITÀRIA, sota la direcció del Mestre Joan Company, va oferir, pròvida i generosa, un concert de magnitud cimera.

El públic assistent, que va omplir de tot l'Església del Convent de Sant Domingo, no escatimà els aplaudiments davant la magnífica actuació de la Coral Universitària que, en una mostra valuosa de la seva maduresa artística, interpretà una selecció d'obres clàssiques representatives de la universalitat de la música, art sense fronteres i vehicle que, a través dels Continents, els països i la idiosincràsia de les races del món, unifica criteris, idees i pensaments.

Després de l'encertada presentació de l'acte a càrrec d'En Miquel Bota Totxo, de la Secció Cultural de SA NOSTRA, la CORAL UNIVERSITÀRIA donà testimoniatge viu de la seva autèntica magistratura polifònica, de l'equilibri tècnic i lloable conjuminació de veus, interpretant la "Cantata Brevis de Sancta Maria", de Joan Maria Thomàs i Sabater. Tot seguit, de Josep Antoni de Donostia, poguérem escoltar "Oh, Jesús meu dolcíssim!" En tercer lloc, la Coral Universitària va interpretar quatre peces del compositor alemany Fèlix Mendelssohn, les següents: "Déu de la meua alegria", "El dolor del just" —Salms 43 i 22—, "Beati Mortui" i "Laudate Pueri", aquestes dues amb acompanyament d'orgue.

A continuació la Coral Universitària va cantar "Cantate Domino" del compositor també nascut a Alemanya, Heinrich Schütz. I del músic anglès Henry Purcell, cantà tres "Oracions Fúnebres": "Home que ha nascut de muller", "A mitjana vida" i "Tu sabies, Senyor, els secrets dels nostres cors.

I com a final del magnífic concert, la Coral Universitària va oferir la interpretació exquisida de "SI LLUNY DE VOS UN DIA...", Coral de la Passió segons Sant Mateu, de Joan Sebastià Bach.

La satisfacció general de l'auditori es patentitzà amb vives mostres d'alabança i aplaudiments interminables a cada una de les obres del programa i agraint una interpretació valuosa de la música que dona llibertat a l'esperit.

El concert de música sacra del Barroc al segle XX, dins les diverses modalitats de l'instrument coral, que fou organitzat i patrocinat per l'AJUNTAMENT DE POLLENÇA i la CAIXA D'ESTALVIS DE BALEARS —SA NOSTRA—, i que la CORAL UNIVERSITÀRIA oferí el Diumenge de Ram, a l'Església del Convent, deixà dins Pollença un ambient de satisfacció que mai no es pot oblidar.

CURSET D'HISTORIA DE POLLENÇA,
ORGANITZAT PEL COL·LEGI DE MONTI-SION
I PATROCINAT PER "SA NOSTRA"

Organitzat pel Col·legi de Monti-Sion i patrocinat per "SA NOSTRA", els dies 18, 19, 20, 21 o 22 de maig, s'impartirà, en el Saló d'Actes del Col·legi al·ludit, un CURSET D'HISTORIA DE POLLENÇA, a càrrec de don Ramon Rabassa Ensenyat, Llicenciat en Història i Director del Museu Municipal d'Art d'aquesta Vila. Hi podran assistir els alumnes de Setè i Vuitè d'E.G.B. de tots els Col·legis de Pollença i Port de Pollença; emperò s'hi hauran d'inscriure. En el Curset es tractaran els temes següents: "De l'Alba a Jaume, el Conqueridor", "Del segle XIII a la renaixença", "Edat moderna i contemporània", "Valors humans" i "L'Art a Pollença".

ESPAI PATROCINAT PER LA

CAIXA D'ESTALVIS
DE LES BALEARS
"SA NOSTRA"

ARTS PLASTIQUES

Per Toni Marquet

EL PINTOR JOAN MARCH

En Joan March és tal volta un dels joves valors més representatius de la nova pintura pollencina, les seves obres han estat premiades en alguns certàmens i mostres, ocupant llocs importants dins col·leccions particulars i públiques.

En aquesta ocasió he parlat amb ell, seguint en la sèrie d'articles dedicats als artistes locals. En Joan és un home que profunditza molt dins el tema que tracta i per tant parla meditant les paraules que diu, té un caràcter quasi tímid però amb una simpatia molt personal, la seva pintura reflecta la seva personalitat a més de les seves inquietuts.

Per què pintes Joan? li deman. "Els motius que m'empenyen a la realització d'un "quadro" són variats, per una banda pint unes imatges més o manco reals, o al menys explicables mitjançant la raó, que se produeixen a un nivell conscient i racional, provocades per les inquietuts, sentiments, angixes... d'un determinat moment, i que transform segons el meu còdig simbòlic, les pint perquè així les puc fer més objectives que amb altres llenguatges quedant com a mostres de la mel o del verí que duc (o que duim) dedins, ja que m'interessa l'aspecte testimonial de l'art. Normalment aquest tipus d'obres solen quedar-me denses i d'una cuidada execució. Però no sempre és així, també pint imatges inexplicables des del punt de vista racional (encara que sempre emplei elements que se poden identificar com a reals, vull dir que no són imatges abstractes) i si les realitzo és perquè me produeixen una emoció (no exclusivament plàstica sinó més complexa) i unes suggerències que ben bé poden ésser comunicables i compartibles amb altres persones. I finalment també faig una pintura totalment desenfadada, producte del fet de "jugar" amb alguns components de l'expressió pictòrica (color, formes, textures) amb un fi exclusivament "teràpèutic" de disfrutar pintant o de "espessar-me els nervis", aleshores me deix dur per la casualitat, l'espontaneïtat, la furesca, etc. sotmès tot pels meus criteris estètics. El resultat són unes imatges amb mols d'elements abstractes o bé una pintura d'"anècdotes" intrascendents i més o manco divertides. Així mateix, com crec que passa a tots els pintors, la meua pintura està alimentada (la inspiració) per uns detonadors psíquics, o manies,

o obsessions, essent en el meu cas el d'un determinat concepte d'ecologia el més reincident".

¿Què penses de la pintura actual? "Crec que darrerament hi ha hagut un "boom" de la pintura "d'efectes" o de "virgueries", provocat en gran part per la incorporació d'un gran nombre de tècniques a les estrictament pictòriques, això crec que en essència ha estat positiu, però així mateix pot haver servit per camuflar un minvament de la sensibilitat de l'artista obligat a sofisticar extremadament el seu llenguatge. L'espectador també paga les conseqüències, de forma que de cada vegada està menys capacitat o més "embullat" a l'hora de valorar l'autenticitat i el sentiment de les obres realitzades amb senzillesa. També crec que s'ha abusat de l'aspecte plàstic-decoratiu de la pintura, quan, si bé és el més important, no és l'únic, i la seva explotació se tradueix en un minvament o en la desaparició dels altres, tant és així que estic convençut de què molts de pintors que són considerats mestres de l'art actual en realitat no són més que uns extraordinaris decoradors. També un altre aspecte típic de l'art actual (i que abans no hi era) és la forta demanda d'obra a què estan sotmesos els artistes quan arriben a un determinat nivell, essent això un condicionament molt important que repercuteix d'una forma decisiva dins la qualitat de la seva obra. Això pot ésser positiu en segons quins casos ja que pot obligar al pintor a una autodisciplina de simplificació dels medis o maneres d'execució poguent originar unes experiències molt interessants, però desgraciadament no sempre és així i molts d'artistes comencen a degenerar-se quan arriben a l'esmentat nivell".

I el futur de l'art de cap a on s'encamina? "Jo no som cap futurista i per tant no ho sé, però pens que l'època tecnològica està arribant a un sòtil que l'home ja concebeix encara que de moment no té els medis per a materialitzar-lo. Després crec que vendrà una època eminentment espiritual que no m'atreveixo a descriure. Per altra part no sabem lo que ens espera una vegada que l'home aprengui a aprofitar aquest 80 per cent de cervell que ara no està en condicions d'emprar, però referent al llenguatge artístic és molt possible que perdi gran part del seu sentit, ja que si la seva finalitat és transmetre mitjançant uns mate-

rials més o manco rudimentaris uns determinats sentiments, vivències, etc. legent-los apreciables pels sentits i impossibles de manifestar amb un altre llenguatge, és possible que deixi de tenir sentit una vegada que l'home pugui comunicar-se telepàticament, per exemple, transmetint-se d'aquesta forma aquelles imatges que ara necessitem representar amb determinats materials, això suposaria la desaparició de l'art manifestat d'una forma individual per a convertir-se amb un sentiment col·lectiu. Ara bé, inclús si això arriba, és possible que se mantinguin certes formes de representació artística - material si l'home conserva encara aquest sentiment "narcísista", aquesta necessitat de veure-se representat, ja que l'art és en definitiva la representació de l'home, és un mirall".

Pollença que te sembla com a centre artístic de l'illa? "Es un lloc ideal i tradicionalment s'han demostrades les seves capacitats per acollir gran varietat i quantitat d'artistes capaços de assimilar la màgia pollencina i representar-la de mil maneres distintes, el perill està en la possible aparició d'escoles, ja que personalment no crec en la seva utilitat, i moltes vegades no són més que un enganyós invent dels "erudits" damunt art, sempre obsessionats per estructurar, ordenar, definir... i això dins una matèria tant complexa i subtil com la que ara tractam és absurd. Més important és la comunicació entre els artistes".

Què penses fer a partir d'ara? "No me consider un pintor amb massa pretensions i de moment lo únic que me preocupa dins el camp artístic és expressar tot allò que vulgui sense obsessionar-me ni en fer coses noves, ni revolucions, ni projectes espectaculars, passant un poc dels montatges comercials i d'altres, que en general acompanyen al fet artístic, encara que som ben conscient de què vulguis o no estam condicionats per aquestes circumstàncies".

Vols afegir alguna cosa més? "Hi ha moltes més coses per dir, però per avui ja basta, no sigui cosa que tenguem un empatx pictòric".

Déu vulgui que no en tenguem cap d'empatx i continuem pintant i xerrant per molt de temps.

Toni Marquet Pascual

Ceràmiques de Rafael Bordoy a "La Caixa"

La ceràmica és un art molt antic, de molts d'anys d'existència malgrat de no abundar molts de ceramistes, un poble com Pollença, ric amb artistes compta tan sols amb aod sedicats exclusivament a aquest art, i els dos de la mateixa família.

Aquests dies hem tengut l'oportunitat de visitar una de les poques exposicions que en Rafel Bordoy ens ha ofert aquí a Pollença, a la sala d'exposicions de La Caixa.

Les peces d'aquest ceramista es distingeixen sobre tot pel seu colorisme i ben demostrat queda amb aquesta exposició, dominant el color vermell, color difícil d'aconseguir i sobre tot amb la intensitat que ell l'aconsegueix, també altres colors com ocre daurat, blaus, grocs, formen una col·lecció d'obres que vistes en conjunt degut a la seva vistositat donen a l'espectador una sensació de viure un món diferent, més formós.

L'exposició ha estat un èxit, tant de vendes com de públic, desitgem que mostres com aquesta, o almanco que no siguin només de pintura, siguin més freqüents.

GUIA D'EXPOSICIONS

ESPAI SUBVENCIONAT PER
"SALVADOR", "LACATS,
DAURATS I POLICROMATS"
C/. Philip Newman, 5
Telf. 530768

GALERIA DART.— Exposició de paisatges del pintor català Josep Meneses.

GALERIES BENASSAR.— Mostra d'obra gràfica actual.
GALERIA NORAL.— A partir del dia 9 exposició de Nils Burwitz.

SALA D'EXPOSICIONS GUILLEM CIFRE DE COLONYA.— Del 24 de Maig al 4 de Juny exposició de Miguel Amengual.

SALA D'EXPOSICIONS DE LA CAIXA.— Fins dia 14 exposició d'olis de Francesc Truyols.

NOTES D'ART

En Toni Dionís ha obtingut el primer premi de pintura del Certamen de Santa Maria del Camí, aquest premi vé a engrandir la llarga llista de premis obtinguts per aquest pintor pollencí.

Com anunciarem al número anterior, l'artista pollencí Cerdà Salas, ha inaugurat una exposició a la galeria Joaquim Mir de Ciutat.

El Certamen de Pintura de Pollença aquest any oferirà unes millores considerables a la quantia dels premis, que en propers números de "EL GALL" donarem a conèixer, esperem que d'aquesta manera continuarà ocupant el primer lloc dels certàmens de Mallorca.

GALERIA DART

C. del Mar - Cantonada Padre Vives - Tel. 531469
POLLENÇA (Mallorca)

JOSEP MENESES

PINTURES

CERDÀ
PINTURAS Y ESCULTURAS

GALERIA DE ARTE «JOAQUIM MIR»
LA CAIXA DE POLLENÇA

Nils Burwitz

9-30-81

HOROSCOP PEL VILATANS I POLLENCINS DE DEBÓ

Vàlid des de la primera lluna de Maig fins la darre- ra de desembre.

Donada la clarificadora circumstància que els endiv- nadors professionals són tan sols uns aficionats —mireu sinó el fracàs del maremoto, que el mal d'ulls del senyor De la Fuente ens envià— hem acomès l'alta i ingenio- sa missió de convertir-nos nosaltres en endivnadors oficials, amb absolut con- venciment que mai donarem patinades tan grosses.

I, en aquesta sagrada i va- luosa missió, ens dona su- port tota la tradició sibil- lenca (Alerta: no és el mateix que dir sil.lina) d'aquest dissortat Macondo. A més, la nostra idoneïtat acadèmi- ca vé avalada per les fondes arrels gregues de la cultura indígena i, així, els oracles i les pitonisses ens són, per part de mare, familiars molt acostats. Per part de mon pare tenc, també, una micòcia de sava endivnadora. Em vaig adonar quan escol- tava la història del poble d'Alcortà, que recitava amb sentiment quasi religiós un racionalista sempitern, fill del poble veïnat, afussellat políticament i avui amb la seva ànima vagant en pena per les misterioses eternitats dels palaus endomassats de terrenys.

Anem a la cosa:

—Potser que els polle- ncins, a la lluna plena del dia 17 de juliol —quan tindrem un sol radiant i les cuixes a l'aire— agafem un consti- pat col·lectiu rabiós, que ens farà perdre fins i tot la veu.

Pertoca, per evitar la malal- tia, escoltar el que diu el bruixot cristià: aneu alerta! No descuideu les vergonyes aquests dies de lluna plena de juliol.

—Però abans, a la nit de la nova lluna de Juny, es materialitzarà una conjura que ens serà permès conè- xer al moment favorable de l'horabaixa del dia de Sant Joan. Pertoca, doncs, no posar-s'hi massa nerviosos, fins veure els resultats definitius, a l'horabaixa de Sant Joan, com abans hem dit. Recordau: fet preocupant durant la nova lluna, que se- ran "aclariats" per Sant Joan.

—Durant l'Agost, a Ma- condo, es calarà foc. Però no paseu pena, les pluges de la lluna creixedora el controlarà aviat. Així i tot els mals seran quantiosos.

—Una bona notícia: Se- tembre pareixerà una nova primavera. Estarem gojosos i il·lusionats; baldament els auguris dels trencavidres ens diguin tot el temps que la cosa acabarà malament. El nostre bruixot, llogat per hores, recomana no fer cas a les amenaces de barrumbada i divirtir-nos sanament.

—Al quart creixent de l'octubre no passarà res. Tan sols, a Madrid, s'hauran carregat mitja dotzena de ter- roristes. A Pollença, el Bat- lle, farà marxa enrera.

—El novembre sentirem la "resaca" de l'estiu, i mal de ventre. La cosa començarà a espenyar-se i els metges no donaran abast. El bruixot diu que prenguem tots tisanes d'herbesana.

—No voliem arribar al de-

sembre però, tanmateix, no saltres no tenim la culpa de res i hem de complir amb el trascendental deure de llegir el futur de la nostra repúbli- ca vilatana. (Això no vol dir que ens desfarem del nostre jerarca absolutista, això no ho diu l'horoscop; ho sen- tim molt, però: NO). De res ens podran donar la culpa, tanmateix. A Pollença la je- rarquia sempre ha estat he- reditària i no canviarà gaire. Segur.

No ho tenc molt clar, aquesta altra cosa. A vegades em surt un cinc, a vegades un set i, qualque pic, un nou. Tots tres són números màgics. Sembla que un d'a- quests dies haurà una catàs- trofe gigantina. No surt, a l la bolla, de quin tipus. Diuen, les senyeres, que serà gros; però no ens dona dates abastament per a concretar- ho més. Jo crec, després d'un convenient assessorament del bruixot, que con- vendria fer coincidir les va- cances amb aquest dies. Es a dir: sortir de vacances dies abans; per fugir del malèfic esperit del Tarot embuixat.

He consultat els meus dub- tes amb un mestre de l'es- cola esotèrica ultramontana, i ens ha dit que potser sim- plement una barrumbada de final de l'estiu, curta i bru- ta.

No ho ha raonat abasta- ment i, per tant, serà millor, per si el cas, anar alerta.

I per la setmana que vé, què diu l'oracle?

—La setmana que vé!... seria... potser... del 18 al 24 no és ver? Idò em pens que haurà un accident de cotxe. Però, uns dies després, defo- ra d'aquesta setmana, més tard no sé bé quants dies, un esdeveniment polèmic. Qüestió de papers, segura- ment. I no et diré més. Pel que em paga "El Gall, ja està ben servit de profecies i endevinalles. Quan el Di- rector del periòdic local em pugui el sou ja en parlarem més del futur. Adeu, em vaig a la meva cova, a ren- tar-me els baixos.

L'Enfilat de Cal Penyal, Senyor de Can Perdut (En- divinador Oficial del Regne, Doctor honoris causa de la Universitat de l'Almoina de La Vila).

LA FESTA DEL 1er. DE MAIG, ALEGRE I BULLANGUERA

Organitzada enguany per CC.OO., ja que el sindicat socialista U.G.T. es va des- entendre totalment, la festa del treballador va complir voluntariosament amb la necessitat de mantenir un bri d'aire fresc i falaguer on tot l'ambient cada dia es més ofegant i desencantat.

El dissabte del 1er. de Maig, a un sopar de "com- panyerisme", es varen reunir quasi bé prop del centenar de militants més actius. Sen- cillesa i fraternitat, i desit- jos sincers de que a l'any que ve la vesta sia molt més

grosa, foren els principis que tota la vetlada estaren pre- sents a l'ànima de tot-hom. Al dematí del 1er. de Maig, una filera de cotxes desfil- laren pels carrers del poble i, després, cap al Moll i a Cala Sant Vicenç. El cap vespre hi hagué Ball de Bot i revet- la, amb la participació de molta gent.

Col·laboraren, en aquesta ocasió, tant assenyalada i significativa per la proximitat del passat intent de cop d'Estat, el P.C.I.B., el P.S.M. i l'Ajuntament de Pollença, baldament que aquest, a dar- rera hora se despenjàs dient que no es podia contar amb la Banda de Música.

Taula rodona LA O.T.A.N. A DEBAT

Participen:
*Miquel Miró (A.P.)
*Francesca Bosch (PCIB)
*Tomeu Payeras (P.S.M.)
*Josep Moll (P.S.O.E.)
*Jordi Dezcallar (U.C.D.)

Moderador:
*Antoni Ma. Thomas (Periodista).

Divendres 15 de maig de 1981, a les 9,30 del vespre.

Organitza: Secció de Cul- tura Club Pollença.

Solució del Passatemps del n.º 28 de EL GALL

E	L	V	I	L	A	R	E
J	A	Q	L	M	A	I	Z
I	O	B	C	X	T	I	
T	M	R	P	D	R	A	Y
S	O	N	M	A	R	C	A
L	L	M	T	B	F	T	C
E	A	U	I	L	A	E	P
X	T	R	L	L	O	C	A
Ç	L	A	P	L	E		
J	P	X	T	I	T	R	O

L'ESPERO

Hi ha un bon esbart de pollencins, veinats de la plaça de Ca les Monnares, que acaben d'enviar una carta assegurada a la Santa Sede per suplicar al Gran Wojtyla que els dispensi del sagrat manament del des- cans diumenger, ja que aquest dia precisament és quan els hi toquen diana més de matí, i per allò de la rutina, més de dos s'han aixecat amb roba de feina i han partit cap al tall encamellats damunt el mobilet, i clar, ja que hi eren... Resulta que "... el sèptim dia" una guarda d'"angelets" aterritzada de bon matí a l'es- mentat centre plasser, i, equipats d'uns estranys corns metàlics i a piles, armen una escandalissa que ni Déu... (i tot per a vendre-nos les porgueres que fan en el Cel).

Qualcú de vosaltres sap si m'hauria de batiar de bell nou per poder canviar de padrins? Es que veureu: els que tenc ara son pobrets i no me poden donar segó a bastament. Però he sentit dir que devers Ciutat hi román un senyor anomenat Jeroni Albertí que no fa molt ha donat els primers alens a dos animalets illencs que, com jo, també els omplen de lletres i els amollen a pasturar de tan en quan, només es que ells van la mar de bons i grassos, i jo ja claretg! I clar, a un li aga- fen ganes de fer-li la bona. Però m'han dit també que perque el blat de les indris estigui assegurat convé que quan vagi a veure-lo al seu Gran i General Palau m'ompli la cresta de rotlets mitjos verds i mitjos cara- bassa, i si vos he de dir la veritat, no me fa molta grà- cia haver d'endomassar-me d'aquesta manera passats els "Darrers Dies"...

I en Si-Si tornà dir no a un'altra petició:

"La Banda no us vull deixar per l'U de Maig alegrar, que aquesta concessió, mai prevista fou estat, i aquest que us ha parlat de tots voltros n'es senyor"

Ah, bé, sí. Amén.

En tiraré una a l'U.G.T. de Pollença, meam si l'en- divin: No se fa necessari celebrar el 1o. de Maig, tan- mateix ja no tenim obrers... al nostre sindicat.

Una altra pels que sempre estan asseguts a la tertú- lia, sense fotre res: Tot està malament a aquest po- ble... no és ver?

DITADA DE MEL

Un bon potet de mel d'aquesta de xupar-se els dits als amos de Ca'n Vicens i de Ca'n Siquier, de davant el Convent, per l'heròica paciència que han anat de- mostrant des de temps immemorial: Ja fa anys que quan plou se forma un immens bassot a l'indret d'aquestes cases, i els cotxes que passen, més o man- co afuats, s'encarreguen de posar l'aigua a cobri a l'al- tra banda dels portals... Hem cregut que tanta resig- nació mereixia un parell de jornalets de les nostres abelles.

A la fi porem donar una racció del nostre insètic nèctar a n'en M.O.P. per haver-se decidit a asfaltar els arcs de les nostres carreteres. Sols li pregam que, per damunt, no hi posi gravilla sinó aglomerat, i dei- xar així contents als bixiclistes.

Tassa i mitja de mel al nostre Consell per haver subvencionat dignament les reformes que s'han fetes a l'esglesieta del Roser Vell, que la pobre ja estava fent el darrer badall.

I donam també l'oportunitat de tornar llepols als representants de l'Ajuntament, que, decidits a rees- tructurar el Certamen Internacional de Pintura de Pol- lença, han convidat a col·laboradors i entitats a veure meam què troben.

I confiant amb el mal nas dels funcionaris de Co- rreus enviam les darreres cullerades de la mel d'octu- bre a un oncle que tenim a Madrid, Don Setmanari "El País", que va considerar absolutament recoman- able a la Setmana Santa Pollencina.

MALLORQUI CULTIVAT, 40 anys, fadri, amb casa pròpia a bell poble de la part forana, amb feina estable, cerca relació amistosa i sincera amb al.lota de 25 a 37 anys, equilibrada, es- brinada, amb propòsits matrimonials. Anunci totalment se- riós. Interessades, per favor, escriviu a l'apartat de Correus núm. 724 de Ciutat (Palma), incloent foto i número de telè- fon, si pot ésser. (60).